

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

กระบวนการกำหนดความต้องการการศึกษาสำหรับ

เยาวชนในโรงงานอุตสาหกรรม

ชื่อผู้เขียน

นายเกรียงไกร ไชยเมืองดี

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาจากระบบ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พศิน แดงจวง	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ ลิ้มสุวรรณ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และพัฒนารูปแบบการกำหนดความต้องการทางการศึกษานอกกระบบโรงเรียนของเยาวชนที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งจัดหน่วยงานต่าง ๆ และทดสอบหาความเหมาะสมของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น วิธีการวิจัยใช้วิธีการเชิงสำรวจร่วมกับการวิจัยเอกสารในขั้นการวิเคราะห์และพัฒนารูปแบบ ใช้วิธีการทดสอบสนามในขั้นการทดสอบหาความเหมาะสมของรูปแบบโดยได้ทำการสอบกับเยาวชนในโรงงาน ภายในบริเวณนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน

แบ่งวิธีการดำเนินงานวิจัยออกเป็น 6 ขั้นตอนคือ

1. ขั้นการวิเคราะห์โครงการและศึกษาแนวคิดในการกำหนดความต้องการ
2. ขั้นการพัฒนารูปแบบการกำหนดความต้องการสำหรับเยาวชนในโรงงานอุตสาหกรรม
3. ขั้นการทดสอบความเหมาะสมของรูปแบบการกำหนดความต้องการ
4. ขั้นการเก็บข้อมูลการวิจัย
5. ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล
6. ขั้นการแปรผลและรายงานผล

ผลการวิจัยจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมีดังนี้คือ

การวิจัยครั้งนี้ พบว่า รูปแบบการกำหนดความต้องการที่หน่วยงานต่างๆดำเนินการอยู่ เป็นการกำหนดความต้องการตามเกณฑ์หรือตามที่รับรู้มาจากนักพัฒนาภายนอก การกำหนดความต้องการของหน่วยงานเป็นตามแนวความคิดการเปลี่ยนแปลงสังคมแบบให้เหตุผลแบบศึกษาซ้ำ และแบบผสมผสาน รูปแบบการกำหนดความต้องการดังกล่าวสามารถรวมกลุ่มเป้าหมายที่มีความสนใจเข้าร่วมโครงการในจำนวนมากพอ ถึงแม้หน่วยงานต่างๆจะใช้รูปแบบการกำหนดความต้องการที่แตกต่างกันไปแต่ไม่มีหน่วยงานใดใช้รูปแบบการประเมินเอกลักษณ์บุคคลและรูปแบบประชาธิปไตย และทุกหน่วยงานใช้วิธีการกำหนดความต้องการทางการศึกษาโดยใช้เครื่องมือชี้วัดทางเศรษฐกิจและสังคม

การพัฒนา รูปแบบการกำหนดความต้องการการศึกษาสำหรับเยาวชนในโรงงานอุตสาหกรรม ผู้วิจัยได้กำหนดให้รูปแบบการกำหนดความต้องการดังกล่าวมี 5 ขั้นตอนคือ

1. ขั้นการวางแผนก่อนดำเนินงาน เป็นการเตรียมการด้านการจัดการเพื่อให้เกิดความเป็นไปได้ในการรวบรวมข้อมูลความต้องการของเยาวชนในโรงงาน
2. ขั้นการวางแผนดำเนินการกำหนดความต้องการมีการปฏิบัติ 2 ประการคือ กำหนดเนื้อหาของข้อกำหนดความต้องการและกำหนดขอบเขตของข้อกำหนดความต้องการ
3. ขั้นการดำเนินการกำหนดความต้องการ คือ ขั้นการใช้เครื่องมือ ที่ได้เตรียมการไว้แล้วในสองขั้นตอนแรก
4. ขั้นการวิเคราะห์ความต้องการและจัดอันดับความสำคัญ เป็นการประชุมคณะกรรมการเพื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์และร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อจัดอันดับความสำคัญของความต้องการ
5. ขั้นการรายงานและนำเสนอ นำผลสรุปความต้องการการศึกษานอกกระบบด้านต่างๆ

มาจัดทำรายงานเสนอต่อโรงงานที่ทำการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยในรูปแบบนี้ใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล 4 ชนิดร่วมกันคือ แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม แบบสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่ม และแบบสอบถาม

ผลการทดสอบสนามรูปแบบการกำหนดความต้องการการศึกษาสำหรับเยาวชนในโรงงานอุตสาหกรรมปรากฏว่า เยาวชนและผู้เชี่ยวชาญพอใจคุณลักษณะของรูปแบบ 5 ประการคือ

1. รูปแบบนี้สร้างการมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการของเยาวชน โดยเยาวชน

พอใจปริมาณข้อมูลที่เขาวชนด้วยกันให้แก่ผู้วิจัย มีความเข้าใจการกำหนดความต้องการและพอใจการมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการ

2. รูปแบบที่มีความครอบคลุมประเด็นการกำหนดความต้องการ โดยกำหนดความต้องการ

3 ประเด็น คือ 1. ความต้องการด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. ความต้องการเพิ่มพูนทักษะอาชีพและ 3. ความต้องการบริการข่าวสารข้อมูล

3. รูปแบบสร้างแนวโน้มนำการตัดสินใจเข้าร่วมกระบวนการศึกษาอบรมของเขาวชน โดยเขาวชนแสดงความเห็นประสงค์จะแสวงหาการศึกษาอบรมหลังการร่วมกิจกรรมการกำหนดความต้องการ

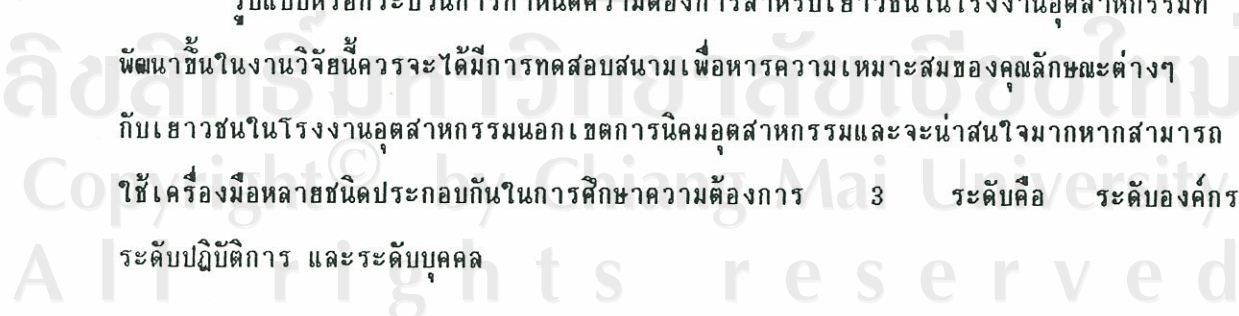
4. รูปแบบสามารถใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลหลายวิธีการ โดยใช้เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

4 ชนิดร่วมกันคือ แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม แบบสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่ม และ แบบสอบถาม

5. รูปแบบใช้เวลาของเขาวชนในการกำหนดความต้องการน้อย เขาวชนพอใจการใช้เวลากำหนดความต้องการเมื่อดำเนินถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการกำหนดความต้องการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้คือการกำหนดความต้องการทางการศึกษาจะมีความสำคัญยิ่งขึ้นในอนาคตเนื่องจากมีแนวโน้มการออกจากงานและการเปลี่ยนงานของเขาวชนในโรงงานอุตสาหกรรมสูงอย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนทรัพยากรทั้งด้านบุคลากรและงบประมาณหากต้องการได้ข้อมูลความต้องการที่รอบด้านและเป็นปัจจุบันที่สุด

รูปแบบหรือกระบวนการกำหนดความต้องการสำหรับเขาวชนในโรงงานอุตสาหกรรมที่พัฒนาขึ้นในงานวิจัยนี้ควรมีการทดสอบสนามเพื่อหาความเหมาะสมของคุณลักษณะต่างๆ กับเขาวชนในโรงงานอุตสาหกรรมนอกเขตการนิคมอุตสาหกรรมและจะน่าสนใจมากหากสามารถใช้เครื่องมือหลายชนิดประกอบกันในการศึกษาความต้องการ 3 ระดับคือ ระดับองค์กร ระดับปฏิบัติการ และระดับบุคคล

Thesis Title Educational Needs Assessment Process for Youth in Industrial Factories

Author Mr.Kreangkrai Chaimaungdee

M.Ed Nonformal Education

Examining Committee

Assist.Prof Dr.Anurak Panyanuwat Chairman

Assist.Prof Dr.Phasina Tangchuang Member

Assoc.Prof Dr.Chukiat Leesuwat Member

ABSTRACT

The objectives of this research were, firstly, to analyze the needs assessment processes which had been conducted by five organizations in Lamphun province and to formulate an educational needs assessment process for youth in industrial factories, and secondly, to test the appropriateness of the process. The research was conducted mainly in the Northern estate industrial Area, the Northern Estate Industrial Authority of Thailand, Lamphun province.

There were six sequential steps in conducting this study: (1) an analysis of programmes and needs assessment processes; (2) a formulation of an educational needs assessment process for youth in factories; (3) field testing of the process; (4) data collecting; (5) data analysis; and (6) interpretation and reporting

The results of the study were related to objectives of this research as follows:

The findings of this study indicated that the needs assessment process currently used in the field were dominated by experts and organizations. There was not any organization that employed a participatory needs assessment approach by the use of individual participant appraisals and democratic approach. Every organization employed economic and social indicators to conduct needs assessment process.

The researcher formulated an educational needs assessment process for youth in factories containing 5 sequential steps. Those were:

(1) Pre-planning step, which was composed of a number of management factors to assure the possibility of needs identification.

(2) Planning step, which specified the data required, and also the scope of needs assessment.

(3) Operational step, which contained all data collection tools used by the researcher and industrial factories youths.

(4) Analysis and priority setting step, which was related to a meeting of needs assessment committee and its members' discussion for setting the priority of identified needs.

(5) Reporting and presentation: which concluded and reported the needs assessment results to all involved organizations.

The field testing results of the educational needs assessment process for youth in factories was found highly appropriate for the target group in the Northern estate industrial Area, Lamphun province. The process was found to be effective and satisfactory as perceived by the youth sample in factories and by ten local experts. The process characteristics were tested giving the results as follows:

(1) Young people were satisfied with their participation in needs assessment process. They understood how to conduct needs assessment.

(2) The educational needs were identified as basic educational needs, vocational skill development needs and information service needs.

(3) The sample felt committed to their identified needs and showed their wills to attend further educational services.

(4) The finding indicated that there were various ways to conduct needs assessment. The most appropriate tools used to collect data were participant observation format, interviewing format, group discussion and questionnaires.

(5) The sample were satisfied with their time using in educational needs assessment process.

Based on the findings of this study, there were a number of recommendations as follows:

Educational needs assessment processes should be an integral part in nonformal education programme development process, regarding the working situation of youth in factories. However the requirement for both human and budget resources are highly recommended as the input of the process that may employ multi-data collecting tools to access to updating needs.

The education needs assessment process for youth in industrial factories should be put forward to a refinement of this research in factories which locate out of the estate industrial zone. However further tests of this needs assessment model should be conducted in rural areas at three levels: organizational level, operational level and individual level.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved